

Ett pass i luften

Berättelse

Onsdagen den 4 december 2013 var en speciell dag för Jason Diakité. Han stod i Sveriges riksdag i Stockholm, framför politiker, journalister och inbjudna gäster. Han skulle ta emot ett pris från rörelsen Fem i tolv, som ville uppmärksamma hans arbete mot rasism och främlingsfientlighet.

Veckan innan hade Jason stått mitt i en het debatt. Många diskuterade honom i medierna, och vissa var arga, medan andra ville visa sitt stöd. När han nu klev fram för att tacka för priset väntade alla spánt på vad han skulle säga.

Jason var tydligt berörd. Han tog fram ett pass ur fickan och höll upp det i luften, så att hela salen kunde se. Med passet i handen sa han ungefär: "Det här är mitt bevis, i alla fall, på att jag inte är någon främling. Hatet mot mig på grund av min hudfärg kan därför aldrig vara främlingsfientlighet. Det är och förblir rasism."

Poängen var enkel men stark. Jason föddes i Lund 1975 och hade levt hela sitt liv i Sverige. Trots det fick han ofta frågan varifrån han "egentligen" kom, enbart för att han hade mörk hud. Genom att hålla upp passet vände han på frågan: om han var lika svensk som alla andra i salen, vad var det då som gjorde att vissa ändå pekade ut honom?

Talet handlade inte bara om ilska, utan minst lika mycket om kärlek till landet. Jason sa att han ville leva och bygga vidare på Sverige tillsammans med andra, och att han ville göra det för kommande generationer. Flera i salen fick tårar i ögonen, och bilden av rapparen som höll upp sitt pass blev snabbt ett av årets mest omtalade ögonblick.

Efteråt spreds talet över hela landet. Människor delade det på nätet, och många skrev orden "Jag är Jason" för att visa att de stod på samma sida. Ett litet, mänskligt ögonblick i riksdagen växte på så vis till ett samtal om en stor fråga: vem som egentligen får räknas som svensk.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
riksdagen	platsen där Sveriges politiker bestämmer lagar
en rörelse	en grupp människor som arbetar för samma sak
uppmärksamma	lyfta fram, visa att något är viktigt
främlingsfientlighet	rädsla eller hat mot människor från andra länder
het debatt	en diskussion med starka känslor
medierna	tidningar, radio, tv och nätet tillsammans
stöd	hjälp och uppbackning
berörd	full av starka känslor

ORD	FÖRKLARING
ett bevis	något som visar att det är sant
peka ut	Det är fel att peka ut en elev inför alla.
kommande generationer	de som lever efter oss, till exempel barn och barnbarn
omtalad	som många pratar om

Läsförståelsefrågor

1. Vilket pris skulle Jason ta emot, och varför?
 1. Ett musikpris för sitt bästa album.
 2. Ett pris från Fem i tolv för arbetet mot rasism.
 3. Ett pris för en bok om sin familj.
2. Hur var stämningen veckan innan talet?
 1. Lugn, ingen brydde sig.
 2. Het debatt med både arga röster och stöd.
 3. Glad, alla var överens.
3. Vad gjorde Jason för att förstärka sitt budskap?
 1. Han spelade upp en låt.
 2. Han höll upp sitt pass i luften.
 3. Han läste högt ur en bok.
4. Vilken skillnad gör Jason mellan främlingsfientlighet och rasism?
 1. Han menar att orden betyder exakt samma sak.
 2. Eftersom han är svensk kan hatet inte gälla att han är utlänning, utan handlar om hudfärg.
 3. Han menar att inget av problemen finns i Sverige.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara *ja*, *nej* eller *det står inte i texten*.
 1. Jason föddes i Lund 1975.
 2. Talet handlade enbart om ilska, inte om kärlek till landet.
 3. Jasons föräldrar var med i riksdagen den dagen.
6. Varför kan man säga att Jason "vände på frågan" om varifrån han kom?
7. Vad tror du att orden "Jag är Jason" betydde för dem som skrev dem?
8. Varför kan en enkel handling, som att hålla upp ett pass, bli ett så starkt ögonblick? (Öppen fråga)

Diskussionsfrågor

- Jason gör skillnad på rasism och främlingsfientlighet. Varför kan det vara viktigt att skilja på orden?
- Har du upplevt eller sett en situation där en enkel handling sa mer än många ord? Berätta.
- Vad betyder det att "höra hemma" i ett land? Är ett pass tillräckligt?
- **Skriv (4 meningar):** Skriv om ett ögonblick då någon stod upp för sig själv eller för andra.